EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 6.2.2018.
COM(2018) 56 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Eiropas Savienībā autotransportam izmantotā benzīna un dīzeļdegvielas kvalitāte (2016. pārskata gads)

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Eiropas Savienībā autotransportam izmantotā benzīna un dīzeļdegvielas kvalitāte (2016. pārskata gads)

1. IEVADS

Saskaņā ar Direktīvas 98/70/EK[1], kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti (turpmāk "Degvielas kvalitātes direktīva"), 8. panta 3. punktu dalībvalstīm ir pienākums katru gadu sniegt informāciju par tā benzīna un dīzeļdegvielas kopējiem apjomiem un kvalitāti, ko pārdod lietošanai autotransportā.

Šā ziņojuma pamatā ir 2016. gada dati, ko dalībvalstis iesniegušas Eiropas Vides aģentūrai (EVA). Dalībvalstu paziņoto datu apkopojums un analīze ir izklāstīta EVA tehniskajā ziņojumā Nr. 24/2017 par degvielas kvalitāti Eiropas Savienībā 2016. gadā.

Dalībvalstis novērtē degvielas kvalitāti, izmantojot degvielas kvalitātes monitoringa sistēmu (*FQMS*)[2]. Dalībvalstīm katru gadu jāpaņem degvielu paraugi un jāanalizē to tehniskās īpašības, lai pārliecinātos, ka tās atbilst Degvielas kvalitātes direktīvas prasībām. Degvielas kvalitātes direktīvā noteiktās robežvērtības attiecas uz tādiem parametriem kā:

- benzīna degvielām – destilācijas vērtība, ogļūdeņražu analīze, svina saturs, mangāna saturs, motora oktānskaitlis (MOS), skābekļa saturs, skābekli saturoši savienojumi, pētnieciskais oktānskaitlis (POS), sēra saturs un tvaika spiediens vasaras periodā;

- dīzeļdegvielām – cetānskaitlis, blīvums 15° C temperatūrā, destilācijas vērtība, taukskābju metilesteru (*FAME*) saturs, mangāna saturs, policiklisko aromātisko ogļūdeņražu un sēra saturs.

2. PĀRSKATS PAR ES DEGVIELAS KVALITĀTES DATIEM 2016. GADĀ

Visas ES dalībvalstis, kā arī Norvēģija un Islande, iesniedza degvielas kvalitātes ziņojumu par 2016. gadu.

Degvielas pārdošana, degvielu tipi un biokomponentu saturs

Eiropas Savienībā degvielas pārdošanā joprojām dominē dīzeļdegviela – 71,8 % (257 206 miljoni litru) pārdotās degvielas bija dīzeļdegviela, bet 28,2 % (100 838 miljoni litru) – benzīns. Salīdzinot ar 2015. gadu, kopējais degvielu pārdošanas apjoms pieauga par 2,7 %. 2016. gadā benzīna pārdošanas apjomi saglabājās gandrīz nemainīgi, bet dīzeļdegvielas pārdošanas apjomi pieauga par 3,8 %.

Gadu gaitā dīzeļdegvielas pārdošanas apjoma īpatsvars ir pieaudzis no 55,6 % 2001. gadā līdz 71,8 % 2016. gadā. Šie rādītāji lielā mērā atspoguļo Eiropas transportlīdzekļu parka "dīzelizāciju" minētajā laikposmā. Dīzeļdegvielas patēriņš ir būtisks vairumā no 28 ES dalībvalstīm (> 60 % no kopējā degvielas pārdošanas apjoma), izņemot Kipru, Grieķiju, Maltu un Nīderlandi.

Lielākā daļa no 2016. gadā pārdotā benzīna apjoma bija degviela ar POS 95, kas veidoja 86,3 % no kopējā pārdotā benzīna apjoma, 7,6 % pārdotā apjoma bija ar 95 < POS < 98 un

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/12/EEK (OV L 350, 28.12.1998., 58. lpp.).

[2] Eiropas standartā EN 14274 ir sniegta informācija par to, kā izveidot *FQMS* atkarībā no valsts lieluma un izmantotā statistiskā modeļa, kā arī sniegtas norādes par to, kā noteikt ņemamo paraugu minimālo skaitu.

5,8 % pārdotā apjoma bija ar POS ≥ 98. Nenozīmīga daļa pārdotās degvielas apjoma bija ar POS 91.

Gandrīz visa ES pārdotā dīzeļdegviela satur biodīzeļdegvielu, savukārt 85 % pārdotā benzīna satur bioetanolu. 75 % Eiropas Savienībā 2016. gadā pārdotā benzīna saturēja līdz 5 % etanola pēc tilpuma, bet 10 % saturēja līdz 10 % etanola. 83 % pārdotās dīzeļdegvielas saturēja līdz 7 % taukskābju metilesteru (*FAME*), bet 17 % saturēja vairāk.

Pārdotās degvielas atbilstība Degvielas kvalitātes direktīvas robežvērtībām

Piecas dalībvalstis (Grieķija, Lietuva, Nīderlande, Slovēnija un Zviedrija) ziņoja par benzīna pilnīgu atbilstību un deviņas dalībvalstis (Bulgārija, Horvātija, Īrija, Lietuva, Malta, Slovēnija, Somija, Vācija un Zviedrija) – par dīzeļdegvielas pilnīgu atbilstību. Lietuva, Slovēnija un Zviedrija ziņoja par abu degvielu pilnīgu atbilstību. Savukārt viena dalībvalsts (Beļģija) ziņoja par vairāk nekā 100 benzīna neatbilstības gadījumiem 2016. gadā.

Dalībvalstis ziņoja par kopumā 507 benzīna neatbilstībām un 101 dīzeļdegvielas neatbilstību 2016. gadā. Benzīna gadījumā specifikācijām visbiežāk neatbilda šādi parametri: tvaika spiediens vasaras periodā (14 dalībvalstīs), POS (11 dalībvalstīs) un MOS (7 dalībvalstīs). 14 dalībvalstis ziņoja par aromātisko savienojumu, skābekļa satura vai destilācijas parametru robežvērtību pārsniegšanu. Dīzeļdegvielas gadījumā specifikācijām visbiežāk neatbilda šādi parametri: sēra saturs (7 dalībvalstīs) un taukskābju metilestera (*FAME*) saturs (7 dalībvalstīs).

Visas dalībvalstis ir aprakstījušas, kādas darbības tika veiktas gadījumos, kad tika identificēti neatbilstīgi paraugi. Šīs darbības ietvēra kompetento iestāžu informēšanu, izmeklēšanu sākšanu, sankciju noteikšanu un naudassodu uzlikšanu vai atkārtotu paraugu ņemšanu. Nedaudzos gadījumos nav sekojušas nekādas darbības, jo ticis konstatēts, ka neatbilstīgo parametru vērtības ir ļoti tuvu pielaides robežām.

Tāpēc Komisijai nebija vajadzības uzsākt kādu jaunu izmeklēšanu šajā jomā.